

نقشه‌راه بنزین از وعده تا شفافیت

هادی سلگی : یکی از خطوط قرمز نا نوشته سال گذشته در دایره نهاد اجرایی نفت پرسش از ماهیت و کمیت واردات بنزین بود. همواره در نشست‌های خبری، مسوولان نفتی دولت قبل از پاسخ امتناع می‌کردند و به گونه‌ای این سوال جزو ممنوعه‌ها محسوب شده بود، با این حال همان زمان مدیران انجمن‌های تخصصی و کارشناسان از ارقامی در محدوده ۴ میلیارد دلار برای بنزین خارجی خریداری شده صحبت می‌کردند. اکنون در دولت جدید که قصد دارد گفتمان شفافیت و هماهنگی با مردم را بنیاد کند، دسترسی به این ارقام هم فعلا سهلتر شده است. ارقامی که عضو کمیسیون انرژی مجلس؛ فرهاد شهرکی از میزان واردات بنزین مطرح می‌کند حدود ۲.۵ تا ۳ میلیارد دلار است که شفافسازی آن، امید برای کاهش آن با همراهی مردم در سال آینده را زنده می‌کند. طبق گفته شهرکی قرار است سال آینده این رقم نصف شود و به جای آن منابع صرف امور زیربنایی‌تر با هدف کاهش مصرف سوخت شود. آنچه در زیر می‌خوانید چکیده ای از مصاحبه با این مقام مسوول است.

با توجه به حساسیت موضوع سوخت، با یکسوال بنزینی شروع می‌کنم. با توجه به اینکه مجوز واردات بنزین از کمیسیون انرژی برای دولت صادر شد، به نظر شما در سال آینده چه میزان منابع برای خرید بنزین خارجی لازم است؟

فکر می‌کنم حدود ۱.۳ میلیارد دلار لازم باشد. البته باید بدانید که

سال گذشته حدود ۲.۵ تا ۳ میلیارد دلار برای خرید بنزین وارداتی هزینه شد. امسال هم پیش‌بینی ما ۲.۵ تا ۳ میلیارد دلار است، به بیان دیگر میزان بودجه‌ای که برای واردات بنزین برای سال آینده در نظر گرفته شده تقریبا نصف این دو سال است و دلیل آن هم روشن است؛ به خاطر اینکه ما باید بتوانیم به جای اینکه منابع درآمدی را صرف خرید سوخت و دود کردن آن در هوا کنیم، با روش‌های بهتری مصرف سوخت را مدیریت کنیم. به عنوان نمونه با متنوع کردن سبد سوخت شامل سی‌ان‌ان و ال‌پی‌جی، واردات بنزین سوپر و فروش آن با قیمت

تمام شده، واردات خودروهای هیبریدی (نزدیک به دومیلیارد دلار برای واردات خودروهای هیبریدی و برقی و کم مصرف برنامه ریزی شده است) می توانیم از این منابع به شکل پایداری استفاده کنیم. باید تا جایی که امکان دارد همین میزان سوختی که در پالایشگاه های ما تولید می شود و واقعا کفاف جمعیت ما را هم می دهد، مدیریت و استفاده درست کنیم. دلیل بخش عمده مصرف غیربهره این است که خودروهای ما، ۱.۵ تا ۲ برابر متوسط کشورهای اروپایی سوخت مصرف می کنند. از دیگر امکانات ما برای کاهش ناترازی بنزین جلوگیری □□□ از قاچاق سوخت است. در بحث قاچاق بنزین و گازوئیل ما با ارقام بسیار قابل ملاحظه ای مواجه هستیم و اگر بتوانیم با طرح های دقیق از بخش بزرگی از آن جلوگیری کنیم، برای تراز بنزین در کشور بسیار تاثیرگذار خواهد بود، لذا از نظر کمیسیون انرژی و نماینده های مردم، منابع درآمدی کشور نباید صرف واردات سوختی شود که سوزانده شده و عایدی چندانی برای کشور ندارد. به خاطر همین است که می گویم با جلوگیری از قاچاق و همینطور با بهبود موتور اتومبیل های تولید داخل و کاهش مصرف سوخت آنها می توانیم بخش زیادی از هدررفت را احیا کنیم. همچنین با واردات خودروهای هیبریدی مخصوصا آن بخشی که مصرفشان تقریبا ۵ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر است، مدیریت اثربخشی بر مصرف داشته باشیم. حدود دومیلیارد دلار برای واردات خودرو در سال آینده منابع در نظر گرفته شده، ضمن اینکه قرار است به افرادی که در خارج از کشور هستند و منبع ارز آنها خارج از کشور است، اجازه داده شود نسبت به واردات خودرو اقدام کنند و این بندی است که در بودجه ۱۴۰۴ اضافه شده است.

اخیرا وزیر نیرو؛ عباس علی □□□ آبادی در مجلس اعلام کرد؛ پس از این قطعی برق نخواهیم داشت. توضیحات وزیر تا چه اندازه برای نماینده ها اقناع کننده بود؟

بحث این بود که ظاهرا در ۲۵ روز گذشته میزان زیادی سوخت مایع تحویل داده شده و در این بخش ذخیره سازی خوبی صورت گرفته است. از سوی دیگر با توجه به اینکه هنوز فصل سرمای کامل آغاز نشده، تاکنون گاز هیچ نیروگاهی قطع نشده است. موضوع دیگر این بود که در واقع تمام نیروگاه ها در مدار فعالیت قرار دارند و تعمیر نیروگاه ها در این بازه زمانی به اتمام رسیده است، بنابراین طبق این صحبت ها، تمام نیروگاه ها در مدار قرار دارند و تا این لحظه گاز آنها قطع نشده و از سوی دیگر سوخت گازوئیل تحویلی آنها در ۲۵ روز گذشته نسبتا زیاد بوده و امیدواریم که با رسیدن فصل سرمای شدید و قطع گاز نیروگاه، سوخت مایع کافی برای مصرف خانگی و

کشاورزی داشته باشند. به نظر می‌آید با توجه به توضیحاتی که وزیر نیرو ارائه کرد و همان‌طور هم که مشاهده شد در چند روز اخیر شاهد قطعی برق نبودیم، در این حوزه نگرانی زیادی وجود نداشته‌باشد. البته متذکر شوم هنوز سردی هوا به‌طور واقعی شروع نشده و امیدوارم با ورود سرما به کشور، نیروگاه‌ها بتوانند از سوخت مایع استفاده کنند و مشکل چندانی که اوایل مهر ماه همه اعضای کمیسیون انرژی احساس می‌کردند، وجود نداشته‌باشد. تقریباً ذخیره‌های سوخت مایع در مهرماه نصف مقدار سال‌قبل بود که این موجب نگرانی شدید شد اما حالا با حضور وزیر نفت و نیرو در مجلس و توضیحات آنها مقداری از این نگرانی کاسته شده و منتظر هستیم ببینیم با ورود سرما چه اتفاقی می‌افتد. البته مردم هم باید تا حدودی مصرف انرژی خود را بهینه کنند.

چرا نیروگاه‌ها در مهرماه نتوانستند انرژی مایع مناسب خود را ذخیره کنند؟

فکر کنم اینها در تابستان هم از سوخت مایع استفاده کرده‌بودند، یعنی در تابستان به هر دلیلی مثل مشکل گاز یا هرچیز دیگری، از سوخت مایع خود استفاده کرده‌اند. شاید تغییر دولت‌ها و به‌تبع آن لرزان‌بودن مدیریت‌های ارشد و میانی باعث شد تا حدی در این حوزه وقت کافی اختصاص ندهند، ولی با این‌حال الان این همکاری صورت‌گرفته و ظاهراً این کمبود جبران شده‌است.